

โครงการจัดการที่ดินหมู่บ้านห้วยมะนาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ความเป็นมาของโครงการ

ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการห้วยมะนาว จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยกระทรวงมหาดไทยมีโครงการจัดการที่ดินช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ (แปลงใหญ่) ที่ไม่มีที่ทำกิน หรือมีที่ทำกินเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ โดยให้จังหวัดเชียงใหม่สำรวจที่ดินที่อยู่ในหลักเกณฑ์การจัดการที่ดินแปลงใหญ่ ที่ตั้งอยู่หมู่ที่ 2, 4 และ 8 ตำบลบ้านกาด อำเภอสันป่าตอง เสนอไปยังกรมที่ดินและกรมที่ดินได้จัดทำโครงการที่ดินที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้เสนอไปนำเข้าแผนงานการจัดการที่ดินช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ เสนอคณะกรรมการจัดการที่ดินแห่งชาติพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 1/2518 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2518 ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการได้ และให้จังหวัดรับดำเนินการประกาศกำหนดเขตและที่ตั้งของที่ดินที่จัดเพื่อให้ ประชาชนทราบ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่อาศัยและประกอบอาชีพยื่นคำขอต่อกรมที่ดินได้จัดส่งช่างและเจ้าหน้าที่มาดำเนินการจัดการที่ดินตั้งแต่ เดือนเมษายน 2518 ได้รังวัดวางผังจัดแบ่งเป็นแปลงย่อยแล้วเสร็จในเดือนมกราคม 2519 และจังหวัดได้ประกาศรับคำขอจับจอง ให้บุคคลเข้าอยู่อาศัยและประกอบอาชีพตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2518 ถึงวันที่ 3 มิถุนายน 2518 มีผู้ยื่นคำขอจับจองทั้งสิ้นจำนวน 3, 132 ราย โดยจะทำการคัดเลือกบุคคลจับฉลากให้เข้าอยู่อาศัยและประกอบอาชีพตามโครงการใน วันที่ 17 มีนาคม 2519

ต่อมาเมื่อวันที่ 9 และวันที่ 13 มีนาคม 2519 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรที่ดินบริเวณที่จัดสรร และทรงมีพระราชปรารภว่าสภาพที่ดินยังขาดแคลนน้ำไว้ใช้สอยในการประกอบอาชีพ ทางเกษตรกรรม หากจะได้มีการจัดหาน้ำให้ได้เป็นอันดับแรก และดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ก็จะทำให้ที่ดินดังกล่าวตลอดทั้งบริเวณใกล้เคียงมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมได้ตลอดปี และการจัดราษฎรเข้าอยู่ควรจัดเป็นหมู่บ้านสหกรณ์ สมาชิกมีสิทธิเข้าทำกินประกอบการเลี้ยงชีพได้ตลอดถึงทายาทแต่จะจำหน่าย สิทธิในที่ดินไม่ได้ เว้นแต่จะโอนสิทธิกันในหมู่สมาชิกด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการสหกรณ์

เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่จึงได้พิจารณาของดโครงการฯ ที่กรมที่ดินได้ ดำเนินการมาแล้วทั้งหมด และจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่างโครงการจัดการที่ดินหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยมะนาวขึ้น ใหม่ แล้วเสนอโครงการฯ นี้ ไปยังกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณา และเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้ประชุมพิจารณาโครงการฯ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2519 ลงมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยแต่ตั้งคณะกรรมการระดับกระทรวง และ คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการจัดการที่ดินตามโครงการจัดการที่ดินหมู่บ้านสหกรณ์ ห้วยมะนาว ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 342/2519 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2519

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อให้การจัดการที่ดินช่วยเหลือชาวนา ชาวไร่ (แปลงใหญ่) ของกระทรวงมหาดไทย ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดแผนดำเนินงานเป็น "โครงการจัดการที่ดินหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยมะนาว

ตามพระราชดำริ” ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อที่จะจัดให้มีหมู่บ้านสหกรณ์ในบริเวณดังกล่าว ซึ่งกรมที่ดินกำลังดำเนินการอยู่ โดยให้สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ร่วมกันแต่ละหมู่บ้านสหกรณ์
2. เพื่อที่จะจัดหาน้ำไว้ใช้สอยตลอดปี โดยทางราชการจะเข้าดำเนินการให้ระยะแรก และคณะกรรมการหมู่บ้านสหกรณ์จะรับไปดำเนินการในระยะต่อไป
3. เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของหมู่บ้านสหกรณ์ อาจขยายพื้นที่ของหมู่บ้านสหกรณ์ออกไปได้อีกตามความจำเป็น
4. สหกรณ์จะเป็นผู้กำหนดให้สมาชิกเพราะปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาด และความเหมาะสมในการใช้น้ำ
5. เพื่อที่จะให้การดำเนินงานของหมู่บ้านสหกรณ์ได้บรรลุเป้าหมายอันจะเป็นผลทำให้สมาชิกสหกรณ์ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดไป อีกทั้งรายได้ดี มีอาชีพมั่นคง และประพฤติตนเป็นคนดีมุ่งต่อประโยชน์ของสังคมเพื่อจะได้จัดเป็นหมู่บ้านที่มีการพัฒนาอาชีพ การศึกษา อนามัยและอื่น ๆ ที่จะเป็น

งานของกรมส่งเสริมสหกรณ์

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

งานส่งเสริมสหกรณ์ แนะนำส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการเพื่อดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ตามความต้องการของสมาชิก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ถนนบ้านกาด – วังน้ำค้าง ตำบลบ้านกาด กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่โครงการ 9,500 ไร่ มีลักษณะเป็นเนินสูง ๆ ต่ำๆ พื้นดินเป็นลูกรัง หินผุปนทรายมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินมีน้อย

การประกอบอาชีพของสมาชิกสหกรณ์

อาชีพหลักคือการทำเกษตรกรรม ได้แก่การปลูกหอมหัวใหญ่การทำพืชผักสวนครัว การปลูกไม้ผล การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ฯลฯ เป็นต้น

สหกรณ์ที่อยู่ในความดูแลส่งเสริม

จำนวน 1 สหกรณ์ คือ

สหกรณ์การเกษตรห้วยมะนาว จำกัด

